

Nagypéntek

Zsid 4,14-16

A kiváló főpap

¹⁴Mivel tehát olyan kiváló főpapunk van, aki áthatolt az egeken, Jézus, az Isten Fia, legyünk állhatatosak a hitvallásban. ¹⁵Főpapunk ugyanis nem olyan, hogy ne tudna együttérezni gyöngeségeinkkel, hanem olyan, aki hozzánk hasonlóan mindenben kísértést szenvedett, a bűntől azonban ment maradt. ¹⁶Járuljunk tehát bizalommal a kegyelem trónjához, hogy irgalmat találjunk és kegyelmet kapjunk, amikor segítségre szorulunk.

A Jézus korabeli zsidóságnak minden polgári és vallási intézménye identitás-krízisben volt.

A prófétai ígérekkel megerősített Dávid-házi királyság kihalt, a Herodesek sem vallási gondolkodás tekintetében, sem közösségi vagy hatalmi koncepciót illetően nem voltak azonosak a Dávid-házi királyokkal. Hasonlót mondhatunk el a jeruzsálemi főpapságról is. Azok se nem Áron, se nem Éli leszármazottjai, vagyis nem is ismerik a papi dinasztiák által hordozott szentségi koncepciót. Ráadásul a jeruzsálemi zsidó főpap történelmi kényszerként és vallási vezetőként politikai értelemben vett nemzetvezetői feladatot is ellátott egy megszállott országban, az idegen, a zsidók számára istentelen hatalommal kollaborálva. Ezért volt állandó lázadás mindkét hatalom ellen. A szikkáriusok, vagy zelóták a nemzeti függetlenségért küzdöttek, a vallási lázadás egyik legmarkánsabb közössége voltak Kumránban. A törvény megőrzése miatt, valamint az egyéni és közösségi tisztaságért folytatták kétségbeesett harcukat. A királyságnak és a papságnak egyaránt az kellett volna hogy a célja legyen, hogy Isten által vezetett közösséggé formálja Izraelt. Ez nem történt meg. A királyság csak nemzeti identitást adott a népnek, a papság pedig csak a hagyománnyal és nem Isten Tórájával találkozta őket. Az egyedülálló nemzeti és vallási szimbólum, a templom tisztelete olyan mértékben megnövekedett, hogy már majdnem helyettesítette Jahve személyét.

Amikor ez a levél íródott, a templom romokban hevert, a királyság megszűnt és a korábban papi szolgálatot végzett személyek munkanélküliek és fölösleges, értéktelen személyek lettek, mert nem létezett többé az a hely, ahol áldozatot tudtak volna bemutatni.

Mindkét intézménnyel konfrontál Jézus, már nyilvános működése idején is, de különösen az ellene folytatott zsidó eljárásban, amely va-

lószerűleg a zsidó nagytanács előtt zajlott. Akkor a főpapok győztek, de nagypénteken Jézus győzött. Az ő életáldozata valódi közvetítés lett nemcsak a kereszthalál ideje és a hagyomány között, hanem a kereszthalál segítségével Isten és a bűnös emberek között. Ehhez hasonló Ábrahám idején Melkizedek áldozatával történt. Az ő áldozata a két ellenfelet békítette össze. Jézus pedig Isten és az emberiség összebékítését kezdte meg.

Nála a bűnért, tegyük hozzá a bűnösért való áldozat nem pusztán rítus, hanem valóságos vérrel és étellel végzett nagylelkű tett. Követői feltámadása után megértették, ezt az áldozatot kell folytatni, nemcsak liturgikusan, hanem a közösség építésén keresztül is. Amikor a bűnösöknek megelőlegezik a bizalmat és imádkoznak megtérésükért, személyes példájukkal mozdítják elő azt.

A bűn elleni küzdelmünkben mindig Isten segítségére szorulunk. Az egyház is Jézust hívja segítségül az imádságban és példájának követésében is. Az engesztelés művét Jézus nélkül nem lehet hatékonyan művelni. Ezért nem értik a hitetlenek a keresztények különös kapcsolatát a bűnösökkel, akiket nem megbélyegezni, hanem megmenteni akarnak.